

- شرط اساسی موفقیت در کارهای تربیتی ← تجارب گذشته و ساخت شناختی، است. معلم آگاه، در فعالیت‌های آموزشی و پرورشی، ابتدا، گذشته و تجارب شاگرد، را بررسی می‌کند.
- ← برای مثال ← برای درس ریاضی معلم باید آموخته‌های قبلی شاگرد را در نظر بگیرد.
- ✓ تجارب گذشته دانش‌آموزان یک کلاس به دلیل تفاوت در شکوفایی استعداد، محیط خانواده و سطح تربیت والدین یکسان نیست.
- ✓ با توجه به تفاوت تجارب یادگیری دانش‌آموزان معلم چگونه می‌تواند روش تدریس خود را متناسب با تجارب گذشته همه دانش‌آموزان انتخاب کند؟ اختلاف دانش‌آموزان را می‌توان از طریق آموزش ترمیمی یا فعالیت‌های متنوع دیگر تا حد قابل قبول کاهش داد
- ۵- رابطه کل و جزء ← روان‌شناسان مکتب «گشتالت»، بر این باورند که اندیشه انسان از ادراکات کلی معنی دار، تشکیل می‌باشد.
- به نظر آنها، (گشتالت)، کل، اجزاء را در یک طرح و زمینه قرار می‌دهد و ارتباط آنها را روشن می‌سازد.
 - اجزاء به تنهایی، بی معنی و نا مفهوم اند ولی وقتی در یک طرح و زمینه، قرار می‌گیرند، معنی و مفهوم آنها، روشن می‌شود.
 - همیشه، کل از اجزای تشکیل دهنده خود، بیشتر است.
 - حرکت از کل به جزء، روند یادگیری را بهتر و فهم مطلب را آسان تر می‌سازد. اجزاء، به تنهایی بی معنی و نامربوط اند.
 - تشخیص و فهم روابط اجزاء با هم و با کل، موجب بینش می‌شود.
 - یادگیری در روان‌شناسی گشتالت، چیزی جز بینش حاصل از درک موقعیت یادگیری نیست.
 - برای این که یادگیری از طریق «بینش» صورت بگیرد، ارگانیزم باید همه عناصر یک کل را مورد مشاهده قرار دهد.
 - در حفظ طوطی وار، یاد گیرنده، اطلاعات و قواعد و روابط را بدون درک واقعی آنها، یاد می‌گیرد.
 - یادگیری از طریق بینش ← حاصل درک موقعیت یادگیری، به عنوان یک کل یکبارچه، از طریق کشف روابط میان اجزای تشکیل دهنده موقعیت یادگیری است.
 - بنابراین ← یادگیرنده، زمانی موفق است که روابط میان اجزای موقعیت یادگیری را درک کرده باشند.
 - در جریان آموزش، معلم باید ابتدا مطالب درسی را به صورت کل، مطرح کند و سپس ارتباط اجزاء با کل را مشخص سازد.

۶- **تمرین و تکرار** ← تأثیر تمرین و تکرار، در کل فرآیند یادگیری و حیطه‌های مختلف آن، به ویژه در حیطه روانی - حرکتی، انکار ناپذیر است.

- ضرب المثل «کار نیکو کردن از پُر کردن است» ← اشاره به تمرین و تکرار دارد.
- کیفیت اجرای تمرین، مقدار و زمان آن، نقش بسیار مهمی، در تثبیت یا عدم تثبیت رفتار دارد.
- اجرای تمرین در زمان غیر متمرکز، اثر یادگیری بیشتری، نسبت به اجرای تمرین در زمان متمرکز دارد.
- ← مثال: دانش آموز، موضوع یادگیری را در ۲ تمرین ۲۰ دقیقه‌ای بهتر از یک تمرین ۴۰ دقیقه‌ای انجام می‌دهد.

● شرایط «**تکرار و تمرین مؤثر**» چیست؟ باید مرتب و منظم و طول دوره‌های آن مناسب باشد و در شرایط واقعی و طبیعی انجام پذیرد.

● تمرین، نباید بیش از حد طولانی و خستگی آور باشد. خستگی، یادگیری را کاهش می‌دهد. هرگاه عملی سریع و متوالی تکرار شود، یادگیرنده از آن زده می‌شود.

۷- «**موقعیت و محیط یادگیری**»

● هر چه امکانات آموزشی برای فرد، بیشتر فراهم شود، یادگیری بهتر صورت خواهد گرفت. مثال ← مدرسه ای که امکانات بیشتری دارد یادگیری بهتر از مدرسه ای که هیچ گونه امکاناتی ندارد شکل می‌گیرد.

● موقعیت آموزشی منظم، همراه با محبت و احترام متقابل، نسبت به محیط خشک و تهی از عواطف، تأثیر بیشتری در یادگیری خواهد داشت.

- عاطفه، می‌تواند به عنوان یک عامل بسیار مهم، در جریان یادگیری عمل کند.
- عواملی چون ناامیدی، ترس، اضطراب، عدم امنیت ← مانع یادگیری می‌شود.
- محیط و موقعیت یادگیری باید متناسب با آمادگی، استعداد، نیاز و گرایش یادگیرندگان باشد.
- امکانات محیط آموزشی، اعم از نیروی انسانی، تجهیزات، وضع اجتماعی فرهنگی و اقتصادی، خانواده، والدین، مربیان و در کیفیت و کمیت یادگیری مؤثر است.

- در محیط آموزشی، علاوه بر امکانات ← نیروی انسانی بویژه معلم در این محیط نقش اساسی دارند.
- معلم و عوامل اجرایی ← نقش ویژه‌ای در محیط اثر بخش آموزشی دارند.
- در محیط آموزشی باید چنان سازمان‌دهی شود که یادگیرنده، با انگیزه و تفکر، فرصت تصمیم‌گیری در خصوص چگونگی دستیابی به اهداف آموزشی را داشته باشد.

ایستگاه جمع‌بندی

چکیده درسنامه ۳

۱- **آمادگی:** یادگیرنده از لحاظ جسمی، عاطفی، ذهنی و عملی رشد کافی کرده باشد تا بتواند به نحو شایسته ای دانش و مهارت‌های جدید را یاد بگیرد. مثلاً یادگیرنده آمادگی برای خواندن را نداشته باشد شروع به چنین یادگیری نه تنها برایش مفید نخواهد بود بلکه ممکن است او را از هرگونه فعالیت این چنینی متنفر سازد.

۲- **هدف انگیزه:** هدف به فعالیت‌های یادگیرنده جهت و نیرو می‌دهد. اگر یادگیرنده ای در فرایند یادگیری، هدف قابل وصولی نداشته باشد پویایی و حرکت را از دست می‌دهد. انگیزه از عوامل نیرو دهنده، هدایت کننده و نگه دارنده فعالیت‌های یادگیری است.

۳- **اسنادهای علی و انتظار موفقیت:** نسبت دادن ها یا اسنادهای علی توضیحات و دلایلی هستند که افراد در خصوص چگونگی موفقیت و شکست خود ارائه می‌دهند. از دیدگاه واینر افراد تمایل دارند علت شکست و موفقیت خود را به چهار عامل اصلی توانایی، شانس، تلاش، سهولت یا دشواری نسبت می‌دهند. آن‌هایی که شکست و موفقیت خود را به توانایی خود نسبت می‌دهند دارای منبع کنترل درونی هستند. و کنترل زندگی خود را شخصاً در دست دارند و نتایج اعمال خود را معلول توانایی و کوشش پیگیر خود می‌دانند و برعکس افرادی که موفقیت و شکست خود را به عوامل بیرونی مانند شانس، سهولت یا دشواری وظیفه نسبت دارای منبع کنترل بیرونی اند.

۴- **تجارب گذشته:** آموخته‌ها و تجارب گذشته شاگرد (ساخت شناختی) وی را تشکیل می‌دهد. فرد زمانی می‌تواند مفاهیم و مسائل جدید را درک کند که مفهوم و مسئله جدید با ساخت شناختی او مرتبط باشد.

۵- **رابطه کل با جزء:** گشتالتی‌ها بر این باور هستند که اندیشه‌های انسان از ادراکات کلی معنی دار تشکیل می‌یابد به نظر آن‌ها کل اجزا را در یک طرح و زمینه قرار می‌دهد و ارتباط آن‌ها را روشن می‌سازد. مطالعه فرایند یادگیری نشان می‌دهد که حرکت از کل به جزء روند یادگیری را بهتر و فهم مطالب را آسان‌تر می‌سازد. بنابراین معلم در جریان آموزش باید در حد امکان مطالب درسی را به صورت کل مطرح کند و سپس ارتباط را با کل مشخص سازد و به بررسی و تحلیل روابط آن‌ها بپردازد.

۶- **تمرین تکرار:** هیچ کس تأثیر تمرین و تکرار مطالب را روی یادگیری نمی‌تواند انکار کند. ولی کیفیت اجرای تمرین، مقدار و زمان نقش بسیار مهمی در تثبیت یا عدم تثبیت رفتار دارد. مثلاً دانش‌آموزان موضوع مورد یادگیری را در دو تمرین بیست و هفت دقیقه‌ای زودتر از یک تمرین چهل دقیقه‌ای یاد می‌گیرد.

۷- **موقعیت و محیط یادگیری:** محیط ممکن است فیزیکی باشد مانند نور یا هوا، البته محیط آموزشی خوب منحصر به فضا و تجهیزات آزمایشی نیست، نیروی انسانی به ویژه معلم و سایر عوامل اجرایی می‌تواند محیط آموزشی را جذاب و اطمینان بخش سازد.

ایستگاه تست

تست طبقه بندی درسنامه ۳

۱. توانایی کار و فعالیت جزء کدام یک از عوامل موثر بر یادگیری محسوب می‌شود؟
 ۱. انگیزه و هدف
 ۲. تجارب گذشته
 ۳. آمادگی
 ۴. تمرین و تکرار
۲. ساخت شناختی شاگردان از چه چیزی تشکیل شده است؟
 ۱. آمادگی شاگرد
 ۲. فعالیت‌های ذهنی شاگرد
 ۳. تجارب عملی شاگرد
 ۴. تجارب گذشته شاگرد
۳. در فرایند یاددهی و یادگیری..... هم هدف هست هم وسیله
 ۱. آمادگی
 ۲. رغبت به کار
 ۳. علاقه
 ۴. انگیزه
۴. اولین و مهم‌ترین شرط یادگیری چیست؟
 ۱. احساس نیاز و انگیزه
 ۲. آمادگی
 ۳. تجارب گذشته
 ۴. ساخت شناختی
۵. معلم باید فعالیت‌های آموزشی خود را متناسب به..... ارائه دهد.
 ۱. رابطه کل و جزء
 ۲. تمرین و تکرار
 ۳. سطح آمادگی
 ۴. عملکرد شاگرد
۶. «کار نیکو کردن از پر کردن است» اشاره به کدام یک از عوامل موثر بر یادگیری دارد؟
 ۱. تمرین و تکرار
 ۲. رابطه کل و جزء
 ۳. آمادگی
 ۴. رغبت و انگیزه
۷. حرکت از..... به..... فهم مطالب را آسان‌تر می‌کند؟
 ۱. حرکت از بالا به پایین
 ۲. حرکت از پایین به بالا
 ۳. حرکت از جزء به کل
 ۴. حرکت از کل به جزء
۸. تاثیر تمرین و تکرار در کدام حیطه حائز اهمیت بیشتری است؟
 ۱. حیطه شناختی
 ۲. حیطه روانی حرکتی
 ۳. عاطفی
 ۴. تمرین و تکرار
۹. مهم‌ترین عامل تشکیل دهنده محیط آموزشی:
 ۱. فناوری و اطلاعات
 ۲. محیط یادگیری
 ۳. معلم و نیروی انسانی
 ۴. تجهیزات و محیط
۱۰. چه چیزی باعث تاثیر بیشتر تمرین و تکرار می‌شود و تثبیت آن می‌شود؟
 ۱. کیفیت تمرین
 ۲. مقدار تمرین
 ۳. زمان انجام تمرین
 ۴. همه موارد

۱۱. محرکی که نیروی فعالیت را افزایش می‌دهد چیست؟

۱. آمادگی ۲. رغبت ۳. عاطفه ۴. احساس نیاز

۱۲. از عوامل ایجاد کننده ی انگیزه در یادگیری چیست؟

۱. توجه ۲. هدف ۳. تجربه ۴. احساس

پاسخنامه ایستگاه تستی درسنامه ۳

سوال	پاسخ	سوال	پاسخ
۱	۳	۷	۴
۲	۴	۸	۲
۳	۴	۹	۳
۴	۱	۱۰	۴
۵	۳	۱۱	۲
۶	۱	۱۲	۲